

ert ledig, Stokke uten at offentlig- det før etterpå. relse pekte stats- ansen på trafik- instilling av Stok- ne trafikkefen efallte den beryk- en K. K. Flane til illing, hvor han t, og en helt un- ksjoner til di- ppa.

trand Johansens ere pekt på Stok- oner som admini- e sin administra- økke ikke prestert kalle for et sven- nar ikke levert en betydning og det administrerer har og en kontordame. Abrahamsen om- er 17 automatiske 17 ingeniører, 150 menn, 450 kontrol- ler, og på den an- den har han un- torfunksjonærer. forholdet intet fore- som konkurrent om direktørstil-

Et minister?

gjent at vår sende- on. hr. Morgensterne, stillingen som uten- er «Kongsberg Dag- ederpartiet blev så et det kunne overta meldte han sig inn i fremover gikk han om å kunne overta

denne gang gikk ak- ernes forberedelse i Lis fortsetter som

INGELSK LADY by Krakow har den sony Allen bodd si- em år siden — hun amel — fikk hun be- gestapomann. som re henne til en kon- Miss Allen rettst-sitt i gestapomannen og

ba ham øyeblikkelig forlate hennes hjem. «Jeg er en engelsk dame», sa hun, og foiet til at hun «dessuten ikke ville tale luftan i en konsentra- sjonsleir». Gestapomannen blev så forbløffet at han skyndsomt trakk sig tilbake. Miss Allen beholdt valplassen — og beholdt den også til krigens slutt. Hun bodde i det tyskokupeerte Krakow til dens siste dag og fortsatte hele tiden å gi leksjoner i engelsk. På slutten var det også et påtagelig op- sving i antallet av elever.

kunne anholde or den italienske 8. arméen, som trukket tilbake noen av sine styrker, kunne flytte dem i det minste til Gornelområdet, for å frigjøre tyske rekrutter der for å settes inn i frontlinjen. Jeg kan forsikre Dem, Duce, at de krav som har vært stillet til de tyske soldatene trosser enhver beskrivelse. For å gi Dem et eksempel vil jeg bare si noe om en eneste SS-divisjons er- faringer. I juni 1941 deltok SS-divi-

et tappert og antallet blev redusert 170 mann. Divisjonen blev senere opsatt på ny og kjemper nu igjen på østfronten. På samme måte kjemper mange divisjoner i østfrontarméen, det kan ikke være tale om endog rent midler- tidig å trekke dem ut av frontlinjen. Jeg tror at det er riktig, og i troppe- egen interesse. For mig synes det best at en soldat stålsettes under vanske- ligheter, særskilt når han møter en

liu det. Hovud som enn komnd er jeg besluttet på å fullføre oppgaven som skjebnen har gitt mig. Jeg er videre overbevist om at den kamp jeg fører i bitterhet og alvor overgår enhver sammenligning med de krigene som Fredrik den Store førte med sine 170 000 undersåtter mot hele Europa. Jeg er mig fullt bevisst at jeg ikke har noen rett til å heve blikket op mot de store heltene i verdenshistorien.

for It Men hvad vi begge blir for Euro. n bare etterverdenen en dag bedømme og avgjøre. Med de mest hengivende tilhænger og med ønske om at De snart må bli frisk er jeg Deres ADOLF HITLER. Copyright Bulls Pressetjeneste A.S. og International News Service. Eftertrykk helt eller delvis forbudt.

Tousby Blad 5/11-45

Oberst Lund legger kortene på bordet om 9. april i Bergen.

En nazi-offiser fra Oslo ga uten full- makt ordre til festningen om „ildn ophører“.

Tidligere krigskommissær på Vestlandet, oberst Gabriel Lund, er en velkjent skikkelse i Bergen. I 1940 fikk han hele landets oppmerksomhet rettet på sig da han blev arrestert for spionasje, stilt for krigsrett og som den første nordmann dømt til døden. Sammen med sine to lidelsestoffer blev han benådet og straffen omgjort til 5 års Festungshaft.

Oberst Lund blev i motsetning til de to andre ikke sendt til Tyskland, men anbragt først i Møllergaten 19 og på landsfengs- let i Akebergveien. I 1943 blev han satt på frifot.

Han har nu utgitt en meget interessant bok om sine oplevel- ser under krigen både i det ille- gale arbeidet og i fengselene. Det første kapitlet i boken, «Døds- dømt», er fra det tyske overfallet på Bergen 9. april. Det heter blant annet: «Dong!.... Dong! .... Dong! blev Bergens og omegns borgere vekket ved kanontorden tidlig i grålysningen tirsdag 9. april 1940. Det var Bergen festnings forter Kvarven og Hellen der kl. 3.59

åpnet ild mot 5 tyske krigsskip, som forsøkte sig frem gjennom søndre innløp til byen. De hadde riktignok oppe signal «Skyt ik- ke!» men besvarte naturligvis festningens ild, dog ikke før den forreste krysser var rammet av en fulltreffer.

På Bergen-festning, hvis kom- mandant var oberst Willoch, hadde neutralitetsvakt vært siden september 1939. Men den hadde bare omtrent en tredjedel av sin planmessige styrke, var altså ikke krigsopsatt, ovenikjøpet hadde det tydeligvis vært delvis av- lysning, så at flere av besetnin- gen kun hadde vært inne i vel en uke. Heller ikke hadde man til disposisjon den forutsatte dek- ningsstyrke av infanteri, bl. a. til avvergelse av landgangsforøk. De planlagte fremskutte obser- vasjonsposter for beskytning på langt hold av innløpets søndre del, Vattestraumen, var derfor heller ikke i funksjon.

Videre forteller obersten at lystkasterne ikke kunne brukes, da Kvarven eget lyskasterbatteri var koblet til byens, blev sålt ut av virksomhet, da Bergens lys-

nett blev koblet av for øyeblikke- lig mørklegging. Og festningens egen dampstasjon for lystkasterne var — av økonomiske grunner — ikke i drift.

Ikke mindre skjebnesvangert blev det at festningens torpedo- batteri ved Kvarvenpynten ikke hadde besetning, og altså var dømt til uvirksomhet. Og torpe- doebåten som skulde erstatte batteriet var ikke på plass. Til dette kom at minelinjene ute ved Lerøy ikke var lagt ut — kan- skje for den del av hensyn til den almindelige skilstraftikk, men sikkert likeså meget av spa- rehensyn. Sent om kvelden 8. april forlangte kretadmiral Tank-Nielsen av kommanderende general bemyndigelse til å legge ut mine. Men da dette omsider kunde gjøres var det for sent.

Videre forteller obersten at man allerede flere dager før hadde sett flere skib under estnisk flagg passere inn i Byfjorden, hvor de lå uten å bli tollvisitert. De viste sig senere å ha tyske tropper som blev landsatt endog før de tyske krigsskibene hadde løpt inn. En bergenserinne møt- te således sent på kvelden i Hel- leveien en hel avdeling med ma- kingeværer, hjelmer og fullt feltutstyr. Tyske helere offiser- rer hadde bodd som sivile på ho- tellene i Bergen i en tid før 9. april. Både dette og Norgekar- ter som var trykt i Tyskland i februar, som blev funnet på fal- ne tyskere, beviser at overfallet var planlagt lang tid i forveien.

Det eneste initieret man hadde var det umoderne batteriet på

Slettebakken og et på Eldsvåg- neset. De moderne lette luft- vernbatteriene som var planlagt anskaffet ved samarbeid mellom Staten, Bergens Forsvarsforening og byens store næringsorganisa- sjoner, hvortil de to sistnevnte kunde stille halvannen million til disposisjon, var ikke kommet til festningen.

Festningens forter, fortsatte skytningen en times tid, men kl. 5 kom ordre fra Marineholmen «Ilden ophører». Denne fatale ordren skrev sig fra en tilfeldig tilstedeværende offiser fra ad- miralstaben, major Ingolf Hoel, som ikke hadde noen som helst kommandantmyndighet eller fullmakt. Admiralen hadde på det tidspunkt flyttet sin forleg- ning til Nesttun. Denne Hoel sitter nu arrestert som landstor- reder.

Ledelsen av forsvaret av Vest- landet i sin helhet, var i fredstid ikke samlet hos én mann, og dette var dessverre heller ikke plan- lagt for krigstid. Sjøforsvaret og derunder Bergen festning lå un- der chefen for 4. divisjon, gene- ralmajor Steffens.

Mobiliseringen fra regjeringen kom kl. 4 og innholdt den utfor- ståelige bestemmelsen at første mobiliseringsdag ikke skulde være før torsdag 11. april. Den blev senere skutt frem til onsdag og selv det var ille nok. En annen underlig bestemmelse var at mo- biliseringen ikke var «almindel- lig», men bare gjaldt «sintjens første omfang». Krigskommissær Lund hadde ber- at til ham var det ingen in-

struksjoner kommet om mobil- seringsordre. Også her viste den manglende elastisitet sig. Han hørte ikke inn under land- eller sjøforsvaret, men under general- krigskommissæren og forsvars- departementet. Han fikk en mengde henvendelser den dagen om mobiliseringstiltakene, men kunde altså bare gi meget sve- vende veiledninger. Til slutt tok han på sig å gå ut fra at det var gitt mobiliseringsordre og hand- let derefter, og dirigerte mann- skapene dit hen hvor han mente de kunde gjøre best nytte for sig. I. eks. til Voss eller utover langs Sørjorden.

En skarp kritikk av Kohts for- tielse av Scheels advarsel av 5. april følger, og en tilbakevisning av Kohts undskyldning om at Scheel allerede to ganger før hadde slått blind alarm om det samme. Forfatteren siterte føl- gende fra sin egen dagbok i de dagene:

«Bergenserne er for en stor del hvitglødende av tyskerhat, men også av raseri mot vårt eget sty- re, som har sendt våre gutter i døden uten effektive forberedel- ser».

Spionsjarbeidet synes å være blitt til som en naturlig konsek- kvens av forholdene og størst omfang slik som den alags har for skikk å gjøre. Man lever med den største spenning om arbeidet i de første ukene og månedene. Den 25. juni, blev oberst Lund hentet til forter, men forberet endte med arrestasjon og fengsling og så gikk turen til Målberg. 19

Bare 3 klubber stemte i instet blev det besluttet at kal spilles noen kamper et- (den 17. november hvis ikke andet vil innsettekomme spil- v om innsettekomme med t. uke som makstrummen, rakter og bedre tryk.

det vil len ut ken.

gjenopla sif- ger oprelies

bed: Erikrud, Baran, Bru in, Eldsvoll, overiser Adolf bergan, og fullmaktig Adolf indheim, som var utnem- neter Erling Gundersen, Ber- ner: Albert Gustavsen, Einar Schjell-Erichsen, er: Lis Halset, fra Kjøb- rik: Gunnar Goderstad, Mette Gunnar Hoff, Rappo